

Állományvédelmi eszközök beszerzése a gyulai Erkel Ferenc Múzeumban

Vidéki muzeális intézmények állományvédelmi fejlesztésének támogatása
NKA KÖZGYŰJTEMÉNYEK KOLLÉGIUMA 3511/194 kódszámú altéma

Szakmai beszámoló

A Gyulai Kulturális – és Rendezvényszervező Nonprofit Kft.-hez tartozó gyulai székhelyű *Erkel Ferenc Múzeum az ország egyik legrégebbi múzeuma*. Működésének közel 150 éve alatt értékes muzeális anyag került az intézmény gyűjteményeibe. Egyik legfontosabb feladatunknak tekintjük ezeknek a gyűjteményeknek a védelmét, az évtizedekre visszanyúló komoly gond felszámolását, a tárgyak tárolási körülményeinek javítását.

Az 1910-es években épült központi épület két (*helytörténeti és néprajzi*) raktárában a történeti gyűjteményt, a néprajzi gyűjtemény egy részét, a történeti dokumentációs anyagot és az adattárak anyagát tároljuk. A múzeum leggazdagabb anyaga a régészeti gyűjtemény, amely az évtizedek óta folyó ásatások során előkerült 30000 leletet, tárgyat foglalja magában. A néprajzi gyűjtemény kb. 10000 tárgyat számlál, de komoly értéket képviselnek a múzeum képzőművészeti, iparművészeti és numizmatikai gyűjteményei is. A helytörténeti kutatások alapját szolgálja a közel 2000 tárgyból álló történeti anyag. Kiemelt fontosságú az Erkel Ferenc gyűjtemény, amely a Himnusz zeneszerzőjével kapcsolatos történeti dokumentációt tartalmazza. Fontos megemlíteni még az intézmény cigány gyűjteményét és archívumát, amelynek alapja Erdős Kamill cigánykutató hagyatéka.

A fentiekből kitűnik, hogy a múzeum raktárai igen gazdag, sokrétű, pótolhatatlan értéket képviselő tárgyi- és dokumentumanyagot őriznek. Évtizedekre visszanyúló komoly gond a gyűjteményekben elhelyezett tárgyak állapota. Egyik legfontosabb feladatnak tekintjük ezeknek a gyűjteményeknek a védelmét. A gyűjtemények négy raktárban kerültek elhelyezésre. A központi épület helytörténeti és néprajzi raktárában (alapterület: 42+105 m²) a történeti és néprajzi gyűjtemények, a történeti dokumentációs anyag és az adattárak, a Dürer Terem pince raktárban (alapterület: 210 m²) a régészeti és a néprajzi gyűjteményrészek és a Cigány Adattár kaptak helyet, a Kossuth Lajos utca 12. raktárban (alapterület: 80 m²) pedig a múzeum néprajzi és régészeti gyűjteményének egy részét tároljuk.

Az épület padozata nedves, falai salétromosak, nedvesek. A raktárként szolgáló helyiségekben mért *igen magas, 69-85%-os páratartalom* miatt az értékes műtárgyak gombafertőzésnek és korrózióknak vannak kitéve. Az elmúlt években a Munkácsy Mihály Múzeum szakértője évente meghatározott alkalmakkor mérte és ellenőrizte raktáraink

Állományvédelmi eszközök beszerzése a gyulai Erkel Ferenc Múzeumban

**Vidéki muzeális intézmények állományvédelmi fejlesztésének támogatása
NKA KÖZGYŰJTEMÉNYEK KOLLÉGIUMA 3511/194 kódszámú altéma**

páratartalmát. A kikerülő restaurátor kolléga digitális eszköze által mért adatokhoz, mint referenciaponthoz hasonlítva múzeumunk régi típusú hajszálas hygro-méterének adatait, nyilvánvalóvá vált, hogy pontatlan. Az idejétmúlt műszerrel mért fals és félrevezető adatokkal kalkulálva nem volt biztosítható a megfelelő műtárgyi környezet. Szükségessé éreztük, hogy a raktárak hőmérsékletét és páratartalmát állandó rendszerességgel mérni tudjuk saját készülékekkel, ezzel is biztosítva a műtárgyak megelőző védelmét. A *páratartalom megfelelő szinten tartásával* megakadályozható a nedvesség lecsapódása és a penészképződés. Szárító berendezések alkalmazásával biztosítható lenne a gyűjtemények tiszta és egészséges környezete. A tárgyak állagvédelme érdekében feltétlenül szükséges lenne *megfelelő légszárító berendezések működtetése* a raktárakban.

Állományvédelmi szempontból a szakértő által javasolt és általunk leghatékonyabbnak vélt eszközök közül, intézményünk az NKA Közgyűjtemények Kollégiuma pályázatában 1 db WHD-500 AH páratlanító készülékre, 1 db SA-200 típusú levegőtisztító berendezésre, valamint a Testo 435-2 multifunkciós mérőeszköz- és adatgyűjtőre adott be pályázatot. Az elnyert 400.000 Ft támogatási összegből a Testo 435-2 mérőeszköz, az IAQ szonda és hálózati adapter vásárlása valósult meg. A cél az elöregedett, használhatatlanná vált termo-hygróméterek leváltása. A pályázati pénzből vásárolt műszer megkönnyíti az állományvédelmi munkánkat, a raktárakban a műtárgykörnyezeti paraméterek ellenőrizhetőbbé váltak, az adatok rögzítése és visszakereshetősége egyszerűbb lett. A folyamatosan mért és dokumentált adatok elősegíthetik a raktárak műtárgykörnyezetének fejlődését.

Megvásárolt eszköz bemutatása

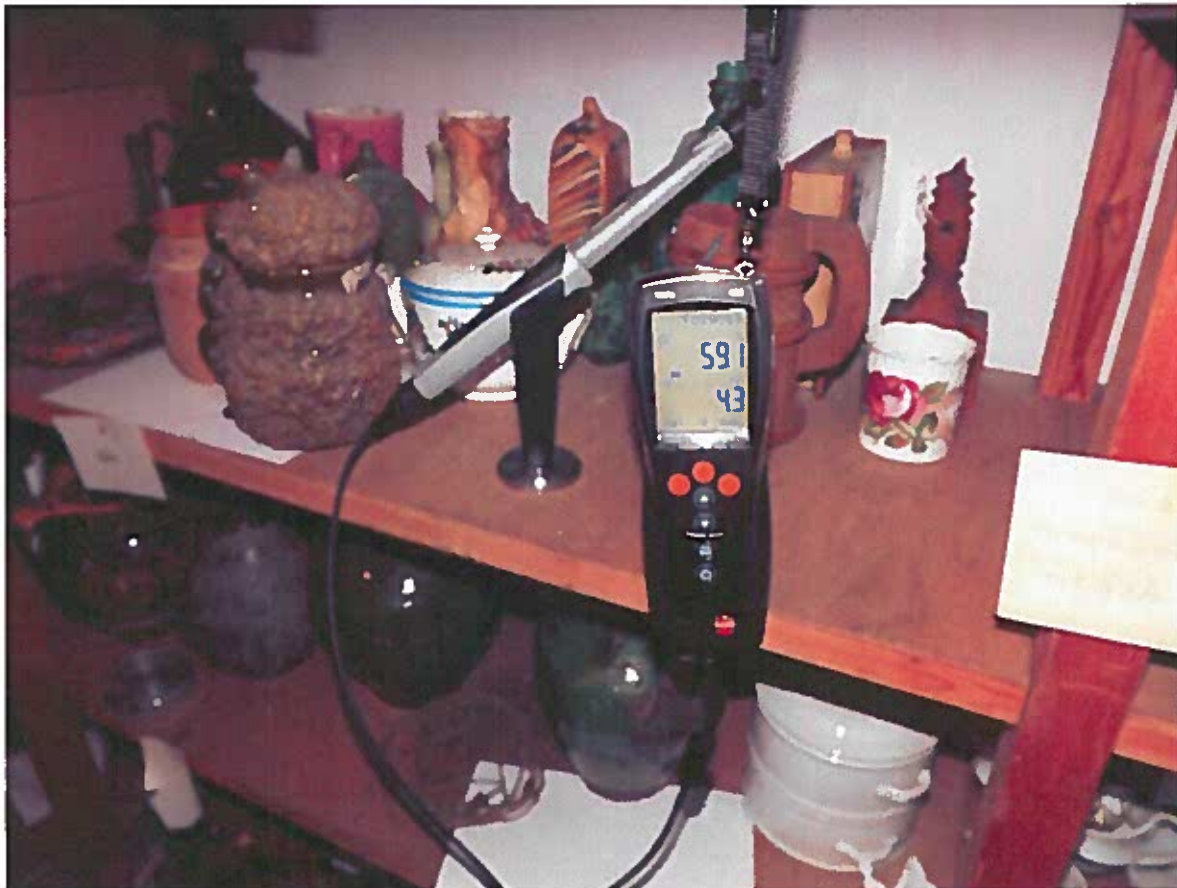
Az előző években a Munkácsy Mihály Múzeum szakértője évente meghatározott alkalmakkor mérte és ellenőrizte raktáraink páratartalmát. Szükségessé éreztük, hogy a raktárak hőmérsékletét és páratartalmát állandó rendszerességgel mérni tudjuk saját és megbízható készülékekkel, ezzel is biztosítva a műtárgyak megelőző védelmét. Az idejétmúlt műszerrel mért fals és félrevezető adatokkal kalkulálva nem biztosítható a megfelelő műtárgyi környezet. Állományvédelmi szempontból a szakértő által javasolt és általunk leghatékonyabbnak vélt eszköz a *Testo 435-2 mérőeszköz és az IQA kiegészítő berendezése*.

Állományvédelmi eszközök beszerzése a gyulai Erkel Ferenc Múzeumban

Vidéki muzeális intézmények állományvédelmi fejlesztésének támogatása
NKA KÖZGYŰJTEMÉNYEK KOLLÉGIUMA 3511/194 kódszámú altéma

A testo 435 multifunkciós készülék ideális a beltéri légállapot mérésére, valamint a légtechnikai berendezések besabályozására. Az új beltéri légállapot (IAQ) érzékelővel a beltéri levegő minősége megállapítható a CO₂, %, relatív nedvesség és a levegőhőmérséklet paramétereinek mérésével.

A pályázati pénzből vásárolt műszer megkönnyíti az állományvédelmi munkánkat, a raktárakban a műtárgykörnyezeti paraméterek ellenőrizhetőbbé váltak, az adatok rögzítése és visszakereshetősége egyszerűbb lett. A folyamatosan mért és dokumentált adatok elősegítik a raktárak műtárgykörnyezetének fejlődését.

Állományvédelmi eszközök beszerzése a gyulai Erkel Ferenc Múzeumban

Vidéki muzeális intézmények állományvédelmi fejlesztésének támogatása
NKA KÖZGYŰJTEMÉNYEK KOLLÉGIUMA 3511/194 kódszámú altéma

Megvásárolt eszközök listája

Leltári száma

1. **Testo 435-2 multifunkciós mérőműszer.** Magyar nyelvű menüvel, 10.000 mért érték tárolására alkalmas memóriával. Magyar nyelvű szoftver, a szabadon definiálható max. 99 mérési helyek kezelésére, az adatok kiolvasására, jegyzőkönyv készítési funkcióval, USB-s adatátviteli kábellel

Leltári szám: 0063

2. **IAQ-szonda (Indoor Air Quality)**

Beltéri légállapotmérő szonda: CO₂-, relatív páratartalom-, levegő hőmérséklet és abszolút nyomás mérésére.

Leltári szám: 0064

Állományvédelmi eszközök beszerzése a gyulai Erkel Ferenc Múzeumban

Vidéki muzeális intézmények állományvédelmi fejlesztésének támogatása
NKA KÖZGYŰJTEMÉNYEK KOLLÉGIUMA 3511/194 kódszámú altéma

3. Hálózati adapter 735/635/435

Leltári szám: F/049

4. Műszerbőrönd (testo 435)

Leltári szám: F/050

Gyula 2016. január 27.

Katona Katalin
ügyvezető igazgató

**A megyei hatókörű városi múzeum állományvédelmi felelősének értékelése a 3511/194
altéma kódszámú pályázati támogatás felhasználásáról**

Pályázó intézmény neve: Erkel Ferenc Múzeum
5700 Gyula, Kossuth Lajos u. 17.

A múzeum a Testo 435-2 multifunkciós mérőeszköz-és adatgyűjtő (teljes konfiguráció), 1 db WHD-500 AH páratlanító készülék és 1 db SA-200 típusú levegőtisztító készülék beszerzésére adott be pályázatot. A támogatási összegből a Testo 435-2 mérőeszköz, Testo IAQ szonda és a hálózati adapter megvásárlása valósult meg. A mérőeszköz használatával kiváltják az előregedett termo-higrométereket. A mérőműszer megkönnyíti a múzeológus állományvédelmi munkáját, a raktárakban a műtárgykörnyezeti paraméterek ellenőrzésével, az adatok rögzítésével. A folyamatosan mért és tényszerűen dokumentált adatokat továbbítva az intézmény ügyvezetőjének, az elkövetkező időben, elősegítheti a raktárak műtárgykörnyezetének javítását.

Békéscsaba, 2015. november 16.

Gábor Gabriella
állományvédelmi felelős